

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๒๖๔/๒๕๕๙

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงงาน

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : องค์การบริหารส่วนตำบลราษฎร์นิยม จังหวัดนนทบุรี

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลราษฎร์นิยมขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงงานและโรงงาน ได้แก่ เอกสารการประเมินภาษี เอกสารการขอลดหย่อนภาษีของผู้ประกอบการ และเอกสารที่ระบุถึงจำนวนเงินที่เก็บภาษีจริง

องค์การบริหารส่วนตำบลราษฎร์นิยมมีหนังสือ ที่ นบ ๗๒๒๐๑/๓๓๖ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงผู้อุทธรณ์ แจ้งอนุญาตให้เข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารดังกล่าว แต่ปฏิเสธการให้สำเนาเอกสารโดยให้เหตุผลว่า อาจกระทบประโยชน์ได้เสียของบุคคลอื่นเกินสมควร

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลราษฎร์นิยม และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลราษฎร์นิยมได้มีคำขอสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงงาน แต่องค์การบริหารส่วนตำบลราษฎร์นิยมอนุญาตให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารดังกล่าว แต่ปฏิเสธการให้สำเนาเอกสาร

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๖๔/๒๕๕๙

ผู้อุทธรณ์ชี้แจงด้วยวาจาสรุปว่า การจัดเก็บภาษีโรงงานขององค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคมที่ผ่านมานั้นไม่มีปัญหาใด ๆ แต่เมื่อปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคมคนปัจจุบันเข้ามาดำรงตำแหน่งเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้นตอนการประเมินภาษี และจัดเก็บภาษีนั้นเปลี่ยนไป โดยปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคมจะทำการประเมินภาษีโรงงานสูงกว่าที่ผ่านมา แล้วเรียกผู้ประกอบการโรงงานทุกรายเข้าไปพบที่องค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคม จากนั้นก็ลดหย่อนภาษีให้ต่ำกว่าที่ประเมินไว้โดยที่ผู้ประกอบการโรงงานยังไม่ได้ทำหนังสืออุทธรณ์ผลการประเมิน หลังจากนั้นผู้ประกอบการโรงงานก็จะขโมยใบเสร็จ และสิ่งของต่าง ๆ มาให้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคม รวมทั้งมีการนัดรับประทานอาหารกับผู้ประกอบการโรงงานด้วย ผู้อุทธรณ์เห็นว่าพฤติการณ์ดังกล่าวน่าสงสัยว่าอาจมีการเรียกรับเงินเพื่อแลกเปลี่ยนกับการลดหย่อนภาษีต่ำกว่าจำนวนที่ประเมิน ประกอบกับมีผู้ประกอบการโรงงานที่เป็นชาวบ้านมาร้องเรียนต่อผู้อุทธรณ์ว่าปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคมประเมินภาษีโรงงานสูงเกินจริงทำให้ได้รับความเดือดร้อน ทั้งนี้ ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคมมีผู้ประกอบการโรงงานประมาณห้าสิบกกว่าแห่ง ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน ผู้อุทธรณ์ในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการจัดเก็บภาษีโรงงานตามมาตรา ๔๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงงานในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและใช้ประกอบการตั้งกระทู้ถามในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคม โดยต้องการเอกสารการประเมินภาษี เอกสารการขอลดหย่อนภาษีของผู้ประกอบการ และเอกสารที่ระบุถึงจำนวนเงินที่เก็บภาษีจริง ผู้อุทธรณ์กระทำเพื่อปกป้องประโยชน์สาธารณะ ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคมจัดเก็บภาษีตามจำนวนที่ประเมินเพื่อนำเงินไปพัฒนาท้องถิ่นเมื่อผู้อุทธรณ์มีคำขอข้อมูลข่าวสารแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคมแจ้งให้ผู้อุทธรณ์เข้าไปตรวจสอบข้อมูลข่าวสารได้ แต่ไม่ให้สำเนาเอกสาร เหตุที่ผู้อุทธรณ์ต้องการสำเนาเอกสารก็เพราะไม่สามารถตรวจสอบและจดจำข้อมูลได้ทั้งหมด เนื่องจากมีข้อมูลจำนวนมาก

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคมชี้แจงด้วยวาจาสรุปว่า เมื่อตนเองเข้ามาดำรงตำแหน่งแล้วเห็นว่าที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคมจัดเก็บภาษีโรงงานต่ำเกินไป ประกอบกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินก็ตั้งข้อสังเกตว่าองค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคมจัดเก็บภาษีโรงงานไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือความเป็นจริง องค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิคมจึงได้เรียกประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินภาษีเพื่อพิจารณาแนวทางการจัดเก็บภาษีใหม่ ซึ่งผู้อุทธรณ์ก็เป็นคณะกรรมการชุดนี้ด้วย ดังนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ องค์การบริหารส่วนตำบล

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๖๔/๒๕๕๙

ราชฎ์นิยมจึงได้ประเมินภาษีโรงงานสูงกว่าที่ผ่านมา แต่เพื่อลดแรงต่อต้านจากผู้ประกอบการ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยมจึงเชิญผู้ประกอบการโรงงานมาพบที่องค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยมเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจโดยไม่ได้เรียกรับผลประโยชน์ส่วนตัวแต่อย่างใด และลดหย่อนจำนวนภาษีให้บ้างแต่ก็ยังจัดเก็บในจำนวนที่สูงกว่าเดิม ส่งผลให้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ องค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยมสามารถจัดเก็บภาษีโรงงานได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๘.๘ คิดเป็นเงินจำนวน ๙๓๕,๙๒๖ บาท ส่วนกรณีที่ผู้ประกอบการโรงงานนำโต๊ะเก้าอี้มามอบให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยมก็เพราะผู้ประกอบการนั้นมีความพึงพอใจที่องค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยมจัดเก็บภาษีตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยมก็นำไปให้เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยมใช้ปฏิบัติงานโดยเขียนข้อความไว้ที่โต๊ะเก้าอี้ว่าผู้ใดเป็นผู้บริจาคให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยม เหตุที่ผู้อุทธรณ์มาขอข้อมูลข่าวสารก็เพราะไม่พอใจการทำงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยมจึงขอข้อมูลข่าวสารเพื่อกดดันให้เกิดความกลัว เหตุผลที่องค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยมให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์แต่ไม่ให้สำเนาเอกสารทั้งที่ความจริงแล้วเป็นเอกสารที่ให้สำเนาได้ เนื่องจากผู้อุทธรณ์เป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยม หากมีความสุจริตใจก็สามารถใช้กระบวนการตรวจสอบผ่านสภาองค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยมได้ แต่กลับมากขอสำเนาเอกสารโดยใช้สิทธิส่วนตัวและบอกว่าจะนำไปร้องเรียนต่อหน่วยงานแห่งอื่น พฤติกรรมดังกล่าวนี้ไม่เหมาะสมและเป็นการขอสำเนาเอกสารเพื่อกดดันเจ้าหน้าที่ หากผู้อุทธรณ์ใช้มติที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยมมาขอสำเนาเอกสาร องค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยมก็ยินดีให้สำเนาเอกสาร นอกจากนี้ เอกสารการจัดเก็บภาษีนั้นมีสำเนาบัตรประชาชนของผู้ประกอบการโรงงานซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วย หากเปิดเผยก็อาจรุกรานสิทธิส่วนบุคคล

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ได้แก่เอกสารการจัดเก็บภาษีโรงงานในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยม ได้แก่ เอกสารการประเมินภาษี เอกสารการลดหย่อนภาษีของผู้ประกอบการ และเอกสารที่ระบุถึงจำนวนเงินที่เก็บภาษีจริง นั้น เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามปกติขององค์การบริหารส่วนตำบลราชฎ์นิยม เป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้เพื่อความโปร่งใสตรวจสอบได้ ส่วนสำเนาบัตรประชาชนของผู้ประกอบการโรงงานนั้นเป็นข้อมูลส่วนบุคคล การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๖๔/๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงให้องค์การบริหารส่วนตำบลราชบุรีนิยมเปิดเผยโดยให้สำเนาข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์แก่ผู้อุทธรณ์ แต่ไม่ต้องให้สำเนาบัตรประชาชนของผู้ประกอบการโรงงาน

นายวัฒนา รัตนวิจิตร

หัวหน้าคณะที่ ๔

ศาสตราจารย์พิเศษเรวัต ฉ่ำเฉลิม

กรรมการ

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

กรรมการ

นางมัลลิกา คุณวัฒน์

กรรมการ

นายปกรณ์ นิลประพันธ์

กรรมการ

นายธนะ ดวงรัตน์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙